

Lovforslagets Paragraffer, de stillede Ændringsforslag samt Spørgsmaalet om Lovforslagets Overgang til tredje Behandling sattes til Forhandling under eet.

Ordføreren (Simonsen [Aarhus]): Det Udvalg, der belv nedsat angaaende Forslag til Lov vedrørende Lejemaal om Boliger og Forretningslokaler m. m., har holdt en Række Møder, og Resultatet af Udvalgets Arbejde er blevet, at der har samlet sig et stort Flertal om det Ændringsforslag, der findes opført under Nr. 2 i Betænkningen. Det viste sig straks i Udvalget umuligt at opnaa Enighed om det Lovforslag, der var fremsat fra Regeringens Side, og i de følgende Møder fremkom et Ændringsforslag stillet af Venstre, og dette Ændringsforslag kom til at danne Forhandlingsgrundlag, kan man godt sige. Ikke saaledes, at det er det af Venstre stillede Ændringsforslag ganske uforandret, der foreligger her som Ændringsforslag, der er sket Ændringer, idet Venstre har vist nogen Imødekommenhed overfor Socialdemokraterne og de Radikale. Men det Ændringsforslag, som Udvalgets Flertal nu kommer med, hviler paa det principielle Grundlag, som Venstre straks opstillede. At Socialdemokrater og Radikale i Udvalget ansaa det ministerielle Lovforslag for bedre end det Forslag, der nu har samlet et Flertal om sig, behøver neppe at siges, men det maa tilføjes, at Flertallets Ændringsforslag nu er Udtryk for det meste, der kunde opnaas til Gavn for Lejerbefolkningen i Stor-København, det meste, der kunde være Ud-sigt til at faa gennemført, og Gennemførelsen af Lovforslaget er jo dog Hovedsagen. Særlig Modstand mødte fra Oppositionspartiernes Side en varig Boliglovgivning og Indførelse af Boligretter, saaledes som det var foreslaaet i det af den højtærede Minister fremsatte Lovforslag. Dette var det umuligt at samle Tilslutning til udover Socialdemokraternes og de Radikales Repræsentanter. Man vil forstaa, at disse sidste ikke uden Betænkeligheder gik med til det Forslag, der nu fremtræder som Udvalgets Flertals, men vi maa jo huske, at Spillet var ikke rigtig lige i det Forhold. For det første maatte der jo, naar man vilde sikre sig Gennemførelsen af Forslaget, tages tilbørligt Hensyn til Partistillingen i Landstinget. For det andet havde Oppositionspartierne, de Konservative og Venstrepartiet, en stor Fordel i den Omstændighed, at man havde tidsbegrænset den gældende Lovgivning, saaledes at denne automatisk vilde udløbe, og vi vilde komme ud i det tomme Rum, hvis der ikke blev sat noget andet i Stedet.

Et saadant Skridt ud i Intetheden vilde sikkert en stor Mængde af Lejerne i Hovedstadskommunerne med Rette frygte for, da Boligmangelen endnu ikke er afhjulpel, men paa visse Maader særdeles følelig. Fra de socialdemokratiske og radikale Repræsentanters Side maatte man altsaa ræsonnere saaledes, som det populært er udtrykt i disse Ord: kan man ikke faa, hvad man vil, maa man tage, hvad man kan faa, idet man var af den Mening, at man maatte strække sig saa vidt, som paa nogen Maade muligt for overhovedet at faa noget gennemført paa dette Omraade, hvor ellers Lovgivningen fuldstændig vilde slippe. Vi fra Regeringspartiernes Side har set paa Realiteterne, og saadanne er der i Virkeligheden i det Ændringsforslag, der nu fremtræder som Flertallets. Man kan ikke sige, at Flertallets Forslag i Betænkningen er betydningsløst. Der er mange af Forslagets Bestemmelser, som byder Lejerne en god Beskyttelse overfor urimelige Grundejere og sikrer Boliger og Lokaler for mange Lejere, og man kan saa haabe paa, at der vil være indtraadt mere normale Forhold, naar Ændringsforslagets Bestemmelser til sin Tid udløber. Derimod kan man jo nok med fuld Ret sige, at det konservative Ændringsforslag — der fremkom nemlig ogsaa et selvstændigt Forslag fra de Konservative — i Virkeligheden var betydningsløst. De Konservatives Forslag var nærmest kun et Forbud mod Tilflytning uden Kommunalbestyrelsens Tilladelse her i København og omliggende Kommuner. De konservative Repræsentanter i Udvalget stillede sig faktisk udenfor Forhandlingerne. Deres Standpunkt muliggjorde ikke nogen virkelig Realitetsforhandling, og de kunde lige saa godt have stillet sig paa Grundejereforeningernes Standpunkt. Jeg mener at kunne sige, at de Konservative har paa-draget sig et særligt Ansvar derved, at de i Virkeligheden ingenting vilde, og hverken Ejere eller Lejere vil vistnok forstaa deres Standpunkt. Men paa den anden Side bidrager de konservative Repræsentanters Holdning til, at det kan fastslaas, at alle Partier i Udvalget erkendte, at det ikke gik an at lade Loven fuldstændig forsvinde og give fuldstændig fri Ret til Opsigelse og Lejeforhøjelse.

Jeg skal dvæle et Øjeblik ved selve Ændringsforslaget, som anbefales af et Flertal af Udvalget, det vil sige de 3 Partier: Venstre, Socialdemokrater og Radikale, og er tiltraadt af Indenrigsministeren. Det vigtigste af Forslagets Indhold skal jeg kort omtale.